

ABSZTRAKT

Végh Bence

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
Vidékfejlesztési agrármérnök alapképzési szak

**Vidéki munkanélküliség és helyi foglalkoztatási kezdeményezések
vizsgálata Átányban.**

Belső konzulens:	Dr. Koncz Gábor egyetemi docens
Belső konzulens intézete/tanszéke:	Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési Tanszék
Készítette:	Végh Bence

Gyöngyös
2023

Összeségében a szakdolgozatomban több dolgot is megismertünk. Elsőként megismerkedtünk azokkal a fogalmakkal, hogy mi is az a munkaerőpiac. Valamint annak a két osztályával, ami pontosabban az elsődleges, és a másodlagos munkaerőpiac. Amik között az a különbség, hogy az elsődleges munkaerőpiac az a versenyszféra, a másodlagos munkaerő piachoz pedig a közfoglalkoztatási, és hasonló programok tartoznak, amiknek az a céljuk, hogy a tartósan munkanélkülieket visszavezesse a versenyszférába. Ezek után megismerkedtünk a munkaerőpiaci ismeretekkel, mivel a szakdolgozatom a munkanélküliség ellen elkövetett kezdeményezésekkel foglalkozik. Ezért a másodlagos munkaerőpiacnak azon részével foglalkozik, amik a közfoglalkozási programok. Ezért fontosnak tartottam, hogy megismerkedjünk a közfoglalkoztatás előzményeivel hazánkban. Hogy milyen esemény sorozatok vezettek el ahhoz, hogy szükségessé váljon a program. Majd ezek után azt taglaltam, hogy mi is az a közfoglalkoztatás, és hogy milyen jogszabályok vonatkoznak rájuk, ezekben a jogszabályokban több dologra is vonatkoznak egyrészt, hogy kik lehetnek közfoglalkoztatottak, milyen feladatokat végezhetnek (Pl.: mezőgazdasági feladatok, építkezések, épületek felújítása...stb.). Másrészt ezek a jogszabályok azokat is taglalják milyen támogatási rendszerek vonatkoznak a közfoglalkoztatási programokra. Ezt követően bemutattam a Heves Vármegyét, és a kutatásomból származó adatokat, hogy azok a községek, ahol közfoglalkoztatási program van Heves Vármegyében, ott melyik mintaprogramok működnek. Ezt követően jellemeztem a Hevesi járást mivel az általam vizsgált település is ebben a járásban található, és fontosnak tartottam, hogy megismerkedjünk a járás más településeivel is, hogy bővebb képet kapjunk. Mindezek után következett magának a vizsgált Átány településnek a bemutatása. Ismertettem a településtörténelmét -mivel gazdag a történelme-, és különösen a néprajzi értékei. Ezt mutatja az is, hogy 3 nagyobb könyv is íródott Átány község néprajzi értékeit bemutató.

Ezt követően az általam folytatott anyaggyűjtésnek a módszerét, hogy kiktől szereztem az adataimat, amik láthatóak az általam szerkesztett táblázatokban. Vizsgálatomban 5 interjút és egy személyes kérdőívezést végeztem, amely keretében valamennyi foglalkoztatott véleményével megismerkedhettem a start munkaprogramban. Az Eredmények, és értékelésük fejezetben olvashatjuk azokat az adatokat, és annak a folyamatnak a lefolyását ahogy az átányi startmunkaprogram a mai állapotáig eljutott. Mint ahogy bemutattam a program 2011. november 1.-én indult el ekkor még csak kertészeti irányzattal.

A program minden területe úgy keletkezett, hogy az Önkormányzat tulajdonában lévő területeket, amik el voltak hanyagolva megtisztították, és művelhetővé tették. Ez több ponton is hasznos, egyrészt javul a település látképe, másodrészt a programban dolgozók jó minőségű zöldséget tudnak biztosítani a településnek, amit a község óvodájában használtak fel. Bár sajnálatos módon ezt a termelést a nyári idénymunkák okán kieső munkaerő miatt fel kellett függeszteni. Ezért kénytelenek voltak szántóföldi termelésre váltani, mivel ahhoz kevesebb kézi munkaerő szükséges. A szántóföldi termelés mellé elkezdtek állattenyésztést is folytatni, főleg sertés tenyésztést. Ebben az időben még saját tenyésztést folytattak. Ezeket a sertéseket árusításra bocsájtásuk akár a településen lévőknél, akár más településekről érkezőknél. Ami egy nagyon nagy bevétel forrást képez a program, és az önkormányzat számára is. Mint ahogy a szakdolgozatomban említettem 3 mintaprogram van az átányi startmunkaprogramban a mezőgazdasági, a szociális, és a helyi sajátosságok. Ez azért fontos, mivel a helyi sajátosságok mintaprogramban lévőek mindegyik program által használt épületek felújításáért, és megépítéséért felelősek. Vagyis amit már említettük az mezőgazdasági programban használt épületeket (Pl.: disznóólak, magtárak...stb.) mindegyiket a helyi sajátosságok mintaprogramban dolgozók építették fel. Az átányi startmunkaprogramról elmondható, hogy egy folyamatosan fejlődő, és bővülő program amigyorsan, és jól válaszolt a változásokra, és megoldandó problémákra. Mint ahogy láttuk a kertészeti termelés megszüntetésénél, vagy éppen, amit említettem amikor a sertés tenyésztést meg kellett változtatniuk amiatt, hogy megnőtt az érdeklődés a sertések iránt, így a tenyésztés nem a megfelelő irány számukra. Így váltottak, és ezután csak sertéshízlalást folytatnak, amit úgy hajtanak végbe, hogy malacokat vásárolnak a kenderesi sertésenyésztő teleptől, és azokat hizlalják fel. Összeségében tehát az átányi program nem csak egy sikeres közfoglalkoztatási program, ami rengeteg embert vezet vissza az elsődleges munkaerőpiacra, hanem a nulláról felépítettek egy működő gazdaságot, ami profitot is termel a település önkormányzatának, és javítja a település látképét is. Véleményem szerint az átányi programot, mint jó gyakorlat mindenképpen promotálni kellene, hogy a más, hasonló helyzetben levő települések tanulni tudjanak az ő példájukon keresztül.